

GULDBORGSUND

Guldborgsund Kommunens Udsattestrategi 2025

September 2025

Indhold

Forord	3
Målgruppe	4
Formål	4
Vision	4
Tema 1: Styrkelse af fællesskaber	5
Tema 2: Lighed i sundhed	6
Tema 3: Økonomisk udsathed	7
Tema 4: Boliger for alle	8
Tema 5: Digital inklusion	9
Tema 6: Samarbejde og partnerskaber	10
Efterskrift	11

FORORD

I Guldborgsund Kommune står vi sammen om en tydelig ambition: At skabe bedre livsvilkår for borgere, der befinder sig i socialt udsatte livspositioner. Det er et ansvar, vi som kommunalpolitikere tager på os – med alvor, medmenneskelighed og en forpligtelse til handling.

Med denne udsattestrategi lægger vi ikke blot en politisk kurs – vi angiver også konkrete forslag til, hvordan strategiens vision kan omsættes i praksis. Strategien skal derfor ses som både et pejlemærke og et arbejdsredskab: Den viser retningen og rummer idéer til handling, der kan bringe os fremad.

De konkrete handleanvisninger, der følger under hvert tema, er blevet til i fællesskab. På det mundtlige høringsmøde i august 2025 samlede vi kommunale ledere, NGO'er og frivillige organisationer på socialområdet. Her blev vi præsenteret for viden, erfaringer og forslag, som nu er samlet i strategien. På den måde er udsattestrategien ikke kun politisk forankret – den er udviklet sammen med dem, der hver dag står tæt på borgere i udsatte livspositioner.

Vi vil anbefale kommende socialudvalg aktivt at bruge de forslag, der er formuleret i strategien. De skal ses som inspiration til konkrete handlinger, der kan omsætte strategiens vision til virkelighed og skabe reel forandring i borgernes liv.

Strategien hænger tæt sammen med kommunens samlede socialpolitik "Løsningernes Labyrinth", Børne- og Ungepolitikken og de nationale reformspor, vi skal omsætte til praksis – herunder hjemløse reformen og værdighedsreformen.

Vi ønsker, at denne strategi kan være både et kompas og en katalysator. Kompas – fordi den sætter en tydelig retning for, hvordan vi møder udsathed med værdighed og håb. Katalysator – fordi den kan skabe handling, når vi i fællesskab løfter ansvaret.

Vores mål er klart: At alle borgere – uanset livsomstændigheder – oplever mulighed for at mestre eget liv og være en del af meningsfulde fællesskaber.

På vegne af Socialudvalget,

Formandskabet, Britta Lange og Bente Lerche-Thomsen

MÅLGRUPPE

Guldborgsund kommunes udsattestrategi retter sig særligt mod voksne og familier, der befinder sig i – eller er i risiko for at komme i – socialt udsatte livspositioner.

Det drejer sig blandt andet om medborgere, der lever i eller er i risiko for hjemløshed, er på vej til eller er i social deroute, har lav indkomst eller lever i fattigdom, har afhængighedsproblematikker relateret til for eksempel rusmidler, alkohol eller pengespil, lever med psykiske lidelser, er i livskrise som følge af tab/sorg eller oplever langvarig arbejdsløshed.

Fælles for målgruppen er, at de ofte har komplekse og sammensatte sociale udfordringer, der kan påvirke deres trivsel, muligheder for deltagelse i fællesskaber og adgang til rettigheder og muligheder i samfundet. De har derfor behov for helhedsorienterede og koordinerede indsatser, der tager udgangspunkt i deres individuelle livssituation, behov og ressourcer.

FORMÅL

Socialudvalget i Guldborgsund Kommune ønsker med udsattestrategien at sætte en tydelig politisk retning for indsatsen over for borgere i socialt udsatte livspositioner.

Strategien skal understøtte kommunens kerneopgave om *at styrke borgernes muligheder for at mestre egen tilværelse og, i samarbejde med borgerne, sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber.*

Strategien skal bidrage til at hjælpe udsatte voksne og familier med at mestre deres liv. Den skal bidrage til at skabe fokus på fattigdom og social ulighed og inspirere til målrettede indsatser, der forbedrer borgernes levevilkår og adgang til støtte. Derudover skal strategien bidrage til en sammenhængende og koordineret indsats på tværs af kommunale tilbud, sektorer og samarbejdspartnere. Indsatsen for socialt udsatte borgere skal tage udgangspunkt i den enkelte borgers behov og muligheder og tilrettelægges som en helhedsorienteret indsats.

Ønsket er, at vi med strategien understøtter, at alle får mulighed for et liv med mening, værdighed og deltagelse i fællesskaber.

VISION

Visionen med udsattestrategien er, at medborgere i udsatte livspositioner mødes med respekt, håb og handlemuligheder – og at vi som kommune, i tæt samarbejde med civilsamfund og medborgere, skaber rammerne for, at alle på egne præmisser mestrer eget liv og på egen måde kan bidrage til fællesskabet.

TEMAER

TEMA 1: STYRKELSE AF FÆLLESSKABER

Der er en plads til alle. Mangfoldige fællesskaber spiller en afgørende rolle i indsatsen for at skabe meningsfulde sociale netværk for udsatte borgere og bekæmpe ensomhed. Det er derfor vigtigt, at der skabes forskellige inkluderende fællesskaber, hvor der er plads til mennesker i udsatte livspositioner og med forskellige udfordringer og behov. Disse fællesskaber skal ikke kun eksistere i kommunale rammer, men bringes ud og udfoldes lokalt i nærmiljøet – dér hvor medborgerne befinder sig og føler sig trygge.

Udsatte medborgere kan fungere som kulturbærere og ambassadører i fællesskaber og dermed være med til at fremme forståelse og respekt for deres livssituation og erfaringer. Rollemodeller og frivillige kan spille en afgørende rolle for borgere i udsatte livspositioner og skabe positive forandringer. Derudover kan kulturbærertankegangen involvere uddannelse og træning i at repræsentere interesser og deltage i offentlige debatter.

Strategien skal bidrage til, at der tænkes i fællesskaber og støtteindsatser sammen med borgerne og med fokus på værdighed, tilgængelighed og fleksibilitet.

Inspiration og ideer til det videre arbejde:

- Udvikle kommunikationsstrategier, der undgår stigmatiserende sprog og fremmer værdighed.
- Etablere brugerambassadører, som via peer-to-peer støtte hjælper nye borgere ind i fællesskaber.
- Opsætte oplysningspunkter på biblioteker, lægehuse, borgerservice mv., hvor borgere kan få information om lokale fællesskaber og tilbud.
- Indgå partnerskaber med flere frivillige aktører om aktiviteter som madfællesskaber.
- Gøre deltagelse i fællesskaber økonomisk og socialt tilgængeligt – fx gennem brobyggerordninger og støtte til fritidsaktiviteter.
- Skabe tværgående netværk og relationer, fx via Socialudvalgets halvårslige kaffe/kage-arrangementer, som styrker kendskab og samarbejde på tværs af aktører.

TEMA 2: LIGHED I SUNDHED

Sundhed er en grundlæggende forudsætning for trivsel og livskvalitet – også for samfundets mest udsatte medborgere. Mange udsatte borgere oplever markante sundhedsudfordringer, både fysisk og psykisk, og har ofte svært ved at få adgang til de nødvendige sundhedsydelser. Derfor er det afgørende at arbejde for at sikre tilstrækkelige sundhedstilbud i lokalområdet (geografisk lighed) og at tilbuddene organiseres, så der sikres reel social lighed.”

Sundhed er også et personligt ansvar, men kan også udfolde sig i fællesskaber, og dermed kan fællesskaber være en del af løsningen i forhold til at fremme fysisk aktivitet og sunde vaner som en naturlig del af hverdagen, fx gennem fællesskabsbaserede aktiviteter, motionstilbud og adgang til grønne områder.

Strategien skal være med til at synliggøre behovet for lige adgang til sundhedsydelser, herunder almen lægehjælp, psykiatrisk støtte og tandlæge.

Inspiration og ideer til det videre arbejde:

- Styrke lokale sundhedspartnerskaber, der sikrer sammenhæng og adgang til nødvendige sundhedsydelser.
- Undersøge muligheder for mobil sundhedsstøtte, fx:
 - Transporthjælp til sundhedsaftaler (fx via frivillige, ledsagere eller flextrafik).
 - Navigationsstøtte – fx sundhedsguides eller kontaktpersoner, der hjælper borgerne med at forstå og finde rundt i sundhedssystemet.
- Skabe flere sundhedsnære miljøer i lokalområderne, hvor fysisk aktivitet og sunde vaner bliver en naturlig del af hverdagen.

TEMA 3: ØKONOMISK UDSATHED

Fattigdom er en grundlæggende og gennemgribende form for udsathed, der påvirker "det hele menneske" både hos familier og enkeltpersoner. Økonomisk udsathed begrænser ikke kun adgangen til basale fornødenheder som mad, medicin, bolig, tøj og sundhed – det skaber også afsavn i form af afstand til fællesskaber, fritidsaktiviteter og muligheder for at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Når børn vokser op i fattigdom, risikerer de at blive ekskluderet fra sociale fællesskaber og opleve skam og isolation. For voksne kan økonomisk marginalisering føre til social tilbagetrækning, psykisk mistrivsel og manglende adgang til støtte og udviklingsmuligheder.

Strategien skal derfor være med til at skabe åbenhed og anerkendelse af, at økonomisk udsathed er en central dimension af social udsathed, der kræver målrettede og tværgående indsatser, hvor støtteordninger og økonomisk rådgivning er mulige løsninger. Der skal arbejdes med særligt tilrettelagte tilbud tilpasset den enkeltes muligheder. Samtidig er det væsentligt, at der også tænkes i langsigtede løsninger for både familier og enkeltpersoner i form af for eksempel beskæftigelse og uddannelse.

Inspiration og ideer til det videre arbejde:

- Etablere tværfaglige samarbejder med én samlet indsats og fast kontaktperson.
- Opsporing af økonomisk udsathed tidligt – også i normalområdet – og sikre hurtig og enkel adgang til hjælp.
- Tilbyde lavpraktiske løsninger, der gør hverdagen lettere, fx transportstøtte, tøjbanker og fleksible støtteordninger.

TEMA 4: BOLIGER FOR ALLE

Et trygt sted at bo er en grundlæggende forudsætning for trivsel, stabilitet og muligheden for at skabe en stabil hverdag. For medborgere i udsatte positioner er en stabil og passende bolig ofte det nødvendige udgangspunkt for at skabe forbedringer i livet og opnå større deltagelse i samfundet.

Gruppen af udsatte borgere er mangfoldig og rummer for eksempel både hjemløse samt borgere, der af andre grunde har svært ved at finde eller fastholde en bolig – herunder pensionister, enlige forældre eller unge med sociale og psykiske udfordringer.

En boligform passer derfor ikke til alle – derfor skal vi tænke i alternative, fleksible og værdige boligtilbud, der tager udgangspunkt i den enkeltes behov og livssituation.

For eksempel via Housing First-tilgangen, som en helhedsorienteret tilgang til hjemløshed, hvor borgeren tilbydes en selvstændig bolig og samtidig modtager en individuelt tilrettelagt bostøtte.

Strategien skal være med til at sikre fokus på adgang til "skæve boliger" og shelters, som tilbyder sikkerhed og ro uden krav om forandring eller behandling, men også udvikling af nye boligformer, fx midlertidige boliger, bofællesskaber, modulbyggeri og mobile boligløsninger, som kan tilpasses forskellige grader af udsathed og behov for støtte.

Derudover skal strategien sætte fokus på de borgere, der ønsker en bolig i et alment boligområde, hvor de kan være en del af et lokalt fællesskab. For denne gruppe handler indsatsen i højere grad om støtte til at fastholde boligen, adgang til sociale netværk og trygge nærmiljøer, hvor trivsel og inklusion understøttes.

Målet er, at alle – uanset livsomstændigheder – oplever tryghed og trivsel i deres bolig.

Inspiration og ideer til det videre arbejde:

- Boliger, der tager højde for udsatte borgeres mangfoldige behov med støtte til både social og helbredsmæssig udsathed.
- Se på, hvordan vi sikrer bedre udnyttelse af eksisterende boligressourcer – fx tomme ældreboliger og overblik over ledige udlejningsboliger.

TEMA 5: DIGITAL INKLUSION

Digitalisering har forandret måden, vi kommunikerer og modtager information på – særligt i kontakten med det offentlige. Men for mange udsatte borgere skaber den digitale udvikling nye barrierer.

Manglende adgang til digitale enheder, begrænsede digitale kompetencer eller fravær af støtte til at navigere i digitale systemer kan føre til misforståelser, mistede beskeder og manglende adgang til vigtig hjælp og aftaler, for eksempel med kommunen, lægen eller andre myndigheder.

Oplevelsen af at være ekskluderet kan forstærkes, og digital sårbarhed er derfor også en form for udsathed, som kræver målrettede og inkluderende løsninger.

Det kunne for eksempel være etablering af fysiske rammer som væresteder, biblioteker, varmestuer eller sociale caféer, hvor der er adgang til skærme, internet og hjælp til digital selvbetjening eller digitale muligheder for hjælp.

Strategien skal være med til at skabe fokus på at alle – uanset digitale forudsætninger – skal kunne tilgå, forstå og handle på vigtig information.

Inspiration og ideer til det videre arbejde:

- Se på muligheder for adgang til digitale enheder – fx gennem uddeling af brugt IT-udstyr og mobiltelefoner.
- Digital hjælp og undervisning – fx via værter i borgerservice, Jobcenter og støtte til oversættelse af beskeder.
- Fysiske steder med adgang til internet og hjælp – fx på biblioteker, væresteder og sociale caféer.
- Bruge de eksisterende tilbud som Guldborgsundlinjen til at støtte digitalt udsatte borgere.

TEMA 6: SAMARBEJDE OG PARTNERSKABER

Holdbare løsninger for udsatte medborgere skabes bedst i fællesskab. Ingen aktør kan løfte opgaven alene – derfor er et stærkt og tillidsfuldt samarbejde mellem kommune, medborgere, organisationer, civilsamfund og lokalsamfund helt afgørende.

Ved at bygge bro mellem system og civilsamfund og ved at bruge de muligheder, tilbud og relationer, der allerede findes i lokalsamfundet, kan vi skabe mere helhedsorienterede, bæredygtige og målrettede løsninger for udsatte borgere.

Strategien skal derfor sikre fokus på at styrke samarbejdet mellem kommune og civilsamfund, herunder understøtte og sikre videndeling mellem de forskellige aktører, så ressourcer og erfaringer bringes i spil på tværs af organisationer og fagligheder.

Inspiration og ideer til det videre arbejde:

- Styrkelse af samarbejdet mellem kommune og civilsamfund – fx via sociale busser, brobyggere og fremskudte indsatser.
- Årlige samarbejdsfora og morgenmøder, der fremmer netværk og fælles løsninger.
- Endnu mere inddragelse af private aktører og frivillige i løsningen af lokale sociale udfordringer.
- Skabe nye platforme for fællesskab og dialog – fx et Guldborgsund Folkemøde og pop-up initiativer.
- Mulighed for en socialkoordinator, der kan understøtte tværgående samarbejde og videndeling.

EFTERSKRIFT

Med denne udsattestrategi er der sat en fælles retning for de medborgere, som befinder sig i udsatte livspositioner.

For alle temaer i strategien gælder det, at løsningerne skal findes i et tværgående samarbejde mellem borgere, kommune, frivillige/NGO'er, private aktører og civilsamfund, så der skabes helhedsorienterede og langsigtede løsninger.

Fokus skal, som altid, være på, at den enkelte medborger og/eller familie får bedst mulige forudsætninger for at mestre egen tilværelse og indgå i relevante fællesskaber.

For yderligere at understøtte muligheden for at indgå i relevante fællesskaber, har Socialudvalget i foråret 2025 godkendt "Strategisk handleplan for mødesteder" som henover efteråret 2025 lanceres som et digitalt overblik over mødesteder i Guldborgsund Kommune, der kan inspirere medborgere til at deltage i relevante fællesskaber.

Læs mere her: <https://www.guldborgsund.dk/media/isanykgk/handleplan-for-moedesteder-final-maj-2025.pdf>

Med udsattestrategien har vi skabt et fælles fundament, der skal omsættes til konkret handling gennem et tæt og forpligtende samarbejde. Udsattestrategien skal bruges i dialogen med det til enhver tid siddende Socialudvalg og i dialogen med samarbejdspartnere, så visioner kan blive til virkelighed i et fælles samarbejde.

Det er i den fælles indsats, at vi sammen skaber et mere inkluderende Guldborgsund – hvor alle har mulighed for at leve et liv med værdighed, deltagelse og håb.

Udsattestrategien vil blive politisk revideret én gang i hver valgperiode.